

Okrugli sto „Microsoft NetWork 5“

- na temu „Kako zadržati mlade u BiH – može li IT industrija pomoći -

Sarajevo, 18.05.2015. — Na nedavno održanoj MS NetWork 5 konferenciji, upriličen je i okrugli sto na temu „Kako zadržati mlade u BiH - može li IT industrija pomoći ?“. Pored ministra za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, Elvira Kazazovića i ministra za nauku i tehnologiju u Republici Srpskoj, Jasmina Komića, okruglom stolu su prisustvovali i dekan Fakulteta za informacijske tehnologije, Jasmin Azemović, te predstavnici Apeiron univerziteta i kompanija Sys Company, Lanaco, HT Mostar, Mistral Technologies, Microsoft BiH i Microsoft Hrvatska, kao i predstavnici British Council-a i USAID-a.

*Moderator Okruglog stola je bio **Edin Mehić**, osnivač portala Posao.ba, koji je u svom uvodnom dijelu naznačio značaj konkurentnosti mladih na tržištu rada, ali i naglasio činjenicu da u BiH postoje praktično dva tržišta rada - konkurentno i nekonkurentno.*

Razmjena iskustava, dobrih praksi i izazova uz donošenje konkretnih zaključaka i preporuka je bio u osnovi cilj Okruglog stola, a učesnici su imali veoma produktivnu diskusiju. U Bosni i Hercegovini je stopa nezaposlenosti, posebno među mladima, veoma visoka. U aprilu 2014. godine iznosila je 43,71%. U isto vrijeme, IT kompanije se bore da pronađu kvalifikovanu radnu snagu. Istaknuto je da je neophodno stvarati sopstvene kadrove jer ih je teško pronaći na tržištu, da mladima nedostaje konkretnih kompetencija i da veliku pažnju treba posvetiti i provjerama akademskih radova radi zaštite od plagijata.

Investicije u edukaciju kadra jesu velike, ali poslodavci su spremni da pomognu obrazovnim institucijama u tome. Kompanije su spremne da daju podršku – istakli su predstavnici kompanija. Jako je važno i da se promovišu zaključci sa Okruglog stola, te da se isti dostave i organima uprave, kako bi se počelo raditi na sistemskom rješavanju ovog problema.

Predstavljen je i projekat kojim Microsoft namjerava da adresira navedene probleme – Microsoft Skills Centar (MS SC). Isti predstavlja saradnju između odabranih fakulteta u BiH i Microsoft zajednice, kako bi se smanjio jaz između ponude i potražnje na tržištu rada, kada su u pitanju IKT vještine i zanimanja. Anketa vezana za radnu snagu provedena 2013. god. pokazala je da negativni trendovi tržišta najteže utiču na mladu populaciju između 15 i 29 godina, što pokazuje i sljedeća statistika:

- Stopa nezaposlenosti u BiH je oko 50% - ako se uzme da je prosjek EU 25%, ovo predstavlja jako visoko stopu
- Više od 50% mladih su ekonomski neaktivni – niti imaju zaposlenje, niti ga aktivno traže
- U prosjeku, više od 50% mladih koji aktivno traže zaposlenje čekaju više od godinu dana da dobiju isto

Potrebno je, dakle, jačati realni sektor, uvezati akademsku zajednicu sa organima uprave, i identificirati konkretne korake koje je neophodno preduzeti za rješavanje navedenih problema. Učesnici okruglog stola su izradili i listu prijedloga koje će uputiti organima uprave u BiH:

- Raditi na organizaciji i otvaranju novih studijskih programa koji će biti fokusirani na IT i rasterećeni od predmeta koji nisu fokus u IT industriji.
- Uvesti predmete Informatika i Engleski jezik što ranije u škole, kao i oformiti nove srednje škole za informacione tehnologije.
- Pokrenuti projekat za dokvalifikacije u IT segmentu, koji bi u kratkom vremenskom periodu generisao kvalitetne IT stručnjake (on-demand kursevi).
- U saradnji sa akademskim ustanovama, u predmete inkorporirati i soft skills, kako bi studenti pored stručnog znanja stekli i potrebne vještine koje će im pomoći da se što bolje snađu na intervjuima za posao.
- Stimulisati kompanije da dio svojih resursa stave na raspolaganje akademskoj zajednici, da zajedno razviju model veće spremnosti prihvatanja studenata na praksu i rješavati pitanje mogućih pravnih prepreka, kako bi se sistemski omogućilo studentima da dođu do kvalitetne prakse.
- Jačati svijesti kod mladih ljudi o ideji pokretanja vlastitog biznisa.
- Razvijati programe aktivnih politika u zapošljavanju kao što su Start Up vikendi, te pokušati pronaći i uključiti što više partnera za taj projekat.
- Upisnu politiku definisati prema deficitarnim i perspektivnim zanimanjima, kako bi se dugoročno smanjila nezaposlenost u određenim strukama.
- Informatizirati javni sektor u BiH što bi dovelo do jačanja IT industrije, podizanja efikasnosti javnog sektora i omogućavanja mladima da rade na konkretnim projektima.
- Koristiti što više strane investicije i projekte (, definisati i konstantno provoditi promotivne planove, kako bi se fokusirala pažnja na promociju važnosti zadatah tema i aktivnosti.

Konkretni koraci ka razradi gore navedenih zaključaka će biti preduzeti putem češćega dijaloga između učesnika Okruglog stola, organizacije dodatnih okruglih stolova uz širenje diskusije, a u cilju postizanja kvalitetnih rješenja.